

FOR 1998-12-18 nr 1205: Forskrift om ansattes rett til representasjon i aksjeselskapers og allmennaksjeselskapers styre og bedriftsforsamling m.v. (representasjonsforskriften).

DATO:	FOR-1998-12-18-1205
DEPARTEMENT:	AD (Arbeidsdepartementet)
AVD/DIR:	Arbeidsmiljø- og sikkerhetsavd.
PUBLISERT:	I 1998 1813
IKRAFTTREDELSE:	1999-01-01
SIST-ENDRET:	FOR-2009-12-18-1638 fra 2010-01-01
ENDRER:	FOR-1976-12-10-2
GJELDER FOR:	Norge
HJEMMEL:	LOV-1997-06-13-44-§6-4 , LOV-1997-06-13-44-§6-5 , LOV-1997-06-13-44-§6-35 , LOV-1997-06-13-45-§6-4 , LOV-1997-06-13-45-§6-5 , LOV-1997-06-13-45-§6-35 , LOV-1997-06-13-45-§6-37 , LOV-1967-02-10-§28 , LOV-1992-09-25-107-§80a
SYS-KODE:	BG20b, D02, BF01
NÆRINGSKODE:	*, 91
KORTTITTEL:	Representasjonsforskriften

For å lenke til dette dokumentet bruk: <http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-19981218-1205.html>

INNHold

Forskrift om ansattes rett til representasjon i aksjeselskapers og allmennaksjeselskapers styre og bedriftsforsamling m.v. (representasjonsforskriften).

Kap I. Virkeområde for reglene om ansattes rett til representasjon i aksjeselskapers og allmennaksjeselskapers styre og bedriftsforsamling

- § 1. Definisjoner
- § 2. Når de ansattes rett til å bli representert i styret oppstår, og når et selskap skal ha bedriftsforsamling
- § 3. Næringsmessig avgrensning
- § 4. Virksomhet av flere slag i samme selskap eller samme konsern
- § 5. Unntak av særlige grunner
- § 6. Søknad om konsernordninger
- § 7. Opphør av ordningen med bedriftsforsamling og styrerepresentasjon

Kap II. Regler for de ansattes krav om styrerepresentasjon og valg av medlemmer til selskapets styre

- § 8. De ansattes krav om styrerepresentasjon
- § 9. Alminnelige regler om valget
- § 10. Stemmerett
- § 11. Valgbarhet
- § 12. Valgstyre
- § 13. Flertallsvalg
- § 14. Forholdstallsvalg
- § 15. Valgkrets
- § 16. Resultatet av valget
- § 17. Funksjonstid, møteplikt mv

- § 18. Vararepresentanter
- § 19. Suppleringsvalg
- § 20. Utgifter ved valget

Kap III. Valg av medlemmer til bedriftsforsamlingen

- § 21. Generalforsamlingens valg av medlemmer til bedriftsforsamlingen
- § 22. Observatører til bedriftsforsamlingen
- § 23. Frist for ansattes valg
- § 24. Alminnelige regler om valget
- § 25. Stemmerett
- § 26. Valgbarhet
- § 27. Valgstyre
- § 28. Flertallsvalg
- § 29. Forholdstallsvalg
- § 30. Valgkrets
- § 31. Resultatet av valget
- § 32. Funksjonstid, møteplikt mv
- § 33. Vararepresentanter
- § 34. Suppleringsvalg
- § 35. Utgifter ved valget

Kap IV. Bedriftsforsamlingens valg av medlemmer til styret og avtale om å avvikle bedriftsforsamlingen

- § 36. Bedriftsforsamlingens valg av medlemmer til styret
- § 37. Overgangsbestemmelser
- § 38. Avtale om å avvikle eller ikke å opprette bedriftsforsamling
- § 39. Avtalens innhold

Kap V. Nemnd til å behandle søknader om unntak og tvister etter disse forskrifter mv

- § 40. Nemndas oppnevning og sammensetning
- § 41. Søknad om unntak
- § 42. Klager i samband med valg
- § 43. Voldgiftsavgjørelse av visse tvister
- § 44. Departementets adgang til å innhente uttalelse fra den nemnd som nevnt i § 40
- § 45. Ikrafttreddelse

Forskrift om ansattes rett til representasjon i aksjeselskapers og allmennaksjeselskapers styre og bedriftsforsamling m.v. (representasjonsforskriften).

Hjemmel: Fastsatt ved kgl. res. 18. desember 1998 med hjemmel i lov av 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven) § 6-4, § 6-5 og § 6-35 og lov av 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven) § 6-4, § 6-5, § 6-35 og § 6-37 samt lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 28 tredje ledd. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet (nå Arbeids- og inkluderingsdepartementet).

Tilføyd hjemmel: Lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 80a nr. 2

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XVIII pkt. 31 (direktiv 97/81/EF).

Endringer: Endret ved forskrifter 6 juli 2001 nr. 767, 16 des 2005 nr. 1571 jf. 12 jan 2006 nr. 27, 20 des 2007 nr. 1672, 18 des 2009 nr. 1638.

Kap I. Virkeområde for reglene om ansattes rett til representasjon i aksjeselskapers og allmennaksjeselskapers styre og bedriftsforsamling

§ 1. Definisjoner

I disse forskrifter menes med:

- a) *ansatt*, person som arbeider i selskapet i hovedstilling eller som deltidsansatt;
- b) *hovedstilling*, arbeidsforhold (herunder ikke ferievikariat og heimearbeid) hvor det skal arbeides gjennomsnittlig minst 50 prosent av arbeidstiden pr. uke for heltidsansatte som utfører arbeid av samme art;
- c) *deltidsansatt*, person som arbeider gjennomsnittlig mindre enn 50 prosent av arbeidstiden pr. uke for heltidsansatte som utfører arbeid av samme art.

Når det i denne forskriften kreves et bestemt antall ansatte, telles hver deltidsansatt som en halv.

- d) *lokal fagforening*, fagforening ved selskapet eller avdeling av fagforening ved selskapet som utelukkende har ansatte i selskapet som medlemmer, og som er bundet av tariffavtale med selskapet eller med arbeidsgiverorganisasjon som selskapet er medlem av (bedriftsklubb e.l.).
- e) *kommunalt kontrollert aksjeselskap*, aksjeselskap hvor kommuner og fylkeskommuner til sammen eier minst to tredeler av aksjene i selskapet.

0 Endret ved forskrifter 6 juli 2001 nr. 767, 18 des 2009 nr. 1638 (i kraft 1 jan 2010).

§ 2. Når de ansattes rett til å bli representert i styret oppstår, og når et selskap skal ha bedriftsforsamling

For at de ansatte skal ha rett til å velge medlemmer og observatører til selskapets styre i et selskap i henhold til aksjeloven § 6-4 første ledd eller allmennaksjeloven § 6-4 første ledd, må selskapet ha mer enn 30 ansatte.

For at de ansatte skal ha rett til å velge medlemmer til selskapets styre i et selskap i henhold til aksjeloven § 6-4 andre ledd eller allmennaksjeloven § 6-4 andre ledd, må selskapet ha mer enn 50 ansatte.

I et selskap skal bedriftsforsamling opprettes dersom selskapet har mer enn 200 ansatte, jf aksjeloven § 6-35 første ledd og allmennaksjeloven § 6-35 første ledd.

Selskapets styre skal legge fram oppgaver over ansatte i selskapet, slik at det kan avgjøres om vilkårene i denne paragraf er oppfylt, når dette kreves av lokal fagforening eller gruppe med forslagsrett etter § 14 andre ledd.

I de tilfelle et selskap bare på usikker eller midlertidig basis kommer over antall ansatte som nevnt i første, andre eller tredje ledd, kan selskapet søke den nemnd som nevnt i § 40 om midlertidig unntak fra etablering av styrerepresentasjon i henhold til første eller andre ledd eller fra plikten til å etablere bedriftsforsamling, jf § 5. Ved vurdering om unntak skal gis, kan det bl.a. legges vekt på en kvartalsvis gjennomsnittsberegning av antall ansatte over en periode på ett år.

Den nemnd som er nevnt i § 40, kan etter søknad fastsette et lavere timetall for hovedstilling enn det som er bestemt i § 1 bokstav b) etter en helhetsvurdering i det enkelte tilfelle.

§ 3. Næringsmessig avgrensning

Aksjelovens bestemmelser om de ansattes rett til representasjon i styre og bedriftsforsamling skal gjelde for alle aksjeselskaper, dog skal de inntil videre ikke gjelde for:

1. Selskaper som driver forlegging av aviser. (Statistisk Sentralbyrås Standard for næringsgruppering, 1994, posisjon 22.120.)
2. Selskaper som driver formidling av nyheter og annet stoff til presse, kringkasting mv (nyhetsbyråer). (Statistisk Sentralbyrås Standard for næringsgruppering, 1994, posisjon 92.400.)
3. Selskaper som driver utenriks sjøfart. (Statistisk Sentralbyrås Standard for næringsgruppering, 1994, posisjon 61.104 og 61.102.) Begrepet omfatter dog ikke bore- og entreprenørfartøynæring, jf denne paragrafs nr 4.
4. Selskaper som driver bore- og entreprenørfartøynæring. Med bore- og entreprenørfartøynæring

forstås: Virksomhet med fartøy (boreskip og/eller bevegelige plattformer) som er beregnet på i flytende tilstand å flytte fra sted til sted for å utføre arbeidsoppgaver i forbindelse med undersjøiske naturforekomster, og som helt eller i det vesentlige er underlagt sjøfartslovgivningen. Begrepet omfatter således også boring etter olje og gass utført som særskilt virksomhet på kontraktbasis, jf Statistisk Sentralbyrås « Standard for næringsgruppering » 1994, posisjon 11.200, når den drives med slike innretninger. Begrepet omfatter ikke transport av personer og gods i utenriks fart, jf Statistisk Sentralbyrås « Standard for næringsgruppering » 1994, posisjon 61.101 og 61.102.

5. Selskaper som driver bank- og finansieringsvirksomhet. (Statistisk Sentralbyrås Standard for næringsgruppering, 1994, posisjon 65.1, 11.100, 65.210, 65.220, 65.231, 65.239, 67.110, 67.120, 67.130, 67.200.)
6. Selskaper som driver forsikringsvirksomhet. (Statistisk Sentralbyrås Standard for næringsgruppering, 1994, posisjon 66.010, 66.020, 67.200, 66.030 og 67.200.)

Selskaper som er unntatt etter første ledd, kan søke departementet om å etablere bedriftsforsamling.

0 Endret ved forskrift 6 juli 2001 nr. 767.

§ 4. *Virksomhet av flere slag i samme selskap eller samme konsern*

Selskap som driver virksomhet som hører under flere næringer, kommer inn under reglene om de ansattes representasjonsrett med mindre et flertall av de ansatte arbeider i næringer som er unntatt etter § 3 første ledd.

I selskap som omfattes etter første ledd, skal det samlede antall ansatte være avgjørende for når de ansatte kan kreve styrerepresentasjon eller når selskapet skal ha bedriftsforsamling.

Bestemmelsene i første ledd gjelder tilsvarende for konserner eller grupper av selskaper, jf § 6, som driver virksomhet som hører under flere næringer.

§ 5. *Unntak av særlige grunner*

Dersom den ordning aksjeloven eller disse forskrifter fastsetter om bedriftsforsamling og ansattes rett til styrerepresentasjon, vil medføre vesentlige ulemper eller er uhensiktsmessig for gjennomføringen av de ansattes rett til representasjon i selskapets besluttende organer, kan den nemnd som er omtalt i § 40, etter søknad gi helt eller delvis unntak fra den ordning som ellers følger av loven eller forskriftene.

Det kan ikke gis unntak fra kravet om kjønnsfordeling i aksje- og allmennaksjeselskapsloven § 20-6 annet ledd, allmennaksjeloven § 6-11a og kommuneloven § 80a.

Ved avgjørelsen kan bl.a. legges vekt på:

- om styrets sammensetning i henhold til stiftelsesvilkår, vedtekter eller avtaler beror på forholdet mellom ulike aksjonærgrupper,
- om selskapet har få aksjonærer,
- om selskapet står i et slikt forhold til ett eller flere andre selskaper at den ordning som følger av loven eller forskriftene, ikke er formålstjenlig,
- om selskapets virksomhet er forlegging av bøker, tidsskrifter eller ukeblader, eller utgivelse av andre publikasjoner med kulturelt, politisk, ideelt eller livssynsmessig formål.

Søknaden skal framsettes skriftlig og være begrunnet.

Dersom søknaden framsettes av selskapet, skal den være undertegnet av selskapets styre. Med søknaden skal vedlegges uttalelse fra lokale fagforeninger.

Søknad om unntak kan også fremmes av et flertall av de ansatte. Flertallets krav må fremkomme etter de regler som er fastsatt i § 8. Dessuten kan lokal fagforening fremme søknad om unntak. Med søknaden skal vedlegges uttalelse fra selskapets styre.

Valg av de ansattes representanter til styre og bedriftsforsamling skal, med mindre nemnda bestemmer noe annet, ikke finne sted så lenge søknad om unntak fra lovens og forskriftenes alminnelige bestemmelser er til behandling i nemnda. Dersom nemnda bestemmer at valg skal finne sted mens søknaden er til behandling, avgjør nemnda om valget skal skje etter tidligere etablert unntaksordning eller etter lovens og forskriftenes alminnelige bestemmelser. Med mindre nemnda bestemmer noe annet, avbrytes fristen i disse forskrifters § 23 tredje ledd, når nemnda mottar søknad om unntak. Fristen fortsetter å løpe når selskapet er meddelt nemndas vedtak. Nemnda kan forlenge fristen.

Dersom nemnda innvilger unntak fra loven eller forskriftenes regler, kan den sette vilkår for unntaket. Slike vilkår skal ta sikte på å etablere representasjonsordninger som i størst mulig grad sikrer de ansatte medbestemmelsesrett som er i samsvar med det formål loven skal tilgodese. Nemnda kan sette en frist for selskapet til i samarbeid med de ansatte, å komme fram til en form for ansattes representasjon i selskapets organer. Hvis enighet ikke oppnås innen den fastsatte frist, skal styrerepresentasjon eller bedriftsforsamling etableres i henhold til disse forskrifter, dersom ny søknad ikke blir innvilget.

Unntak fra lovens eller forskriftenes bestemmelser gjelder for ubestemt tid med mindre nemnda i det enkelte tilfelle har fastsatt noe annet.

Nemnda kan til enhver tid av eget tiltak trekke godkjenning av unntaket tilbake dersom forutsetningene ikke oppfylles eller forholdene har endret seg.

Selskapet, et flertall blant de ansatte eller lokal fagforening kan hver for seg søke nemnda om at et vedtak om unntak blir opphevet eller endret. For søknad fra flertallet av de ansatte gis ellers § 8 anvendelse.

Søknad om opphevelse av en unntaksordning må fremmes innen utløpet av det siste regnskapsår før funksjonstiden for de ansattes representanter utløper.

Dersom nemnda beslutter at en unntaksordning skal opphøre, skal lovens og forskriftenes alminnelige regler gjennomføres fra utløpet av funksjonstiden for de ansattes representanter, med mindre nemnda fastsetter et annet tidspunkt.

Søknad om å endre et vedtak om unntaksordning kan fremmes til enhver tid. Dersom nemnda endrer vedtaket, fastsetter den når det nye vedtaket skal tre i kraft og slike overgangsregler som det er behov for.

Nemnda kan innkalle representanter for selskapets ledelse og de ansatte til møte om fremgangsmåte og opplegget for arbeidet med å komme fram til former for de ansattes representasjon i selskapets styrende organer.

0 Endret ved forskrift 16 des 2005 nr. 1571 (i kraft 1 jan 2006 og 15 jan 2006, jf. forskrift 12 jan 2006 nr. 27), 18 des 2009 nr. 1638 (i kraft 1 jan 2010).

§ 6. Søknad om konsernordninger

Tilhører et selskap et konsern eller annen gruppe foretak som er knyttet sammen gjennom eierinteresser eller felles ledelse, kan konsernet (gruppen), en eller flere lokale fagforeninger som omfatter to tredjedeler av de ansatte i konsernet (gruppen) eller et flertall av de ansatte i konsernet (gruppen) fremme søknad for den nemnd som er nevnt i § 40 om særlige ordninger for konsernet, jf aksjelovens § 6-5 og § 6-35 og allmennaksjeloven § 6-5 og § 6-35 femte ledd.

Søknaden skal framsettes skriftlig og være begrunnet.

Dersom søknad fremmes av konsernet (gruppen), skal den være undertegnet av den eller dem som har

fullmakt til å opptre på vegne av konsernet (gruppen). I tilfelle skal uttalelse fra lokale fagforeninger legges ved.

Dersom søknad fremmes av en eller flere lokale fagforeninger som omfatter to tredjedeler av de ansatte, skal uttalelse fra konsernets (gruppens) ledelse legges ved.

Dersom søknad fremmes av et flertall av de ansatte, får reglene i § 8 tilsvarende anvendelse. I tilfelle skal uttalelse fra konsernet (gruppens) ledelse vedlegges søknaden.

Når nemnda mottar søknad, kan den bestemme at valg av de ansattes representanter til styre eller bedriftsforsamling i selskap innen konsernet (gruppen), skal utsettes.

Nemnda kan sette vilkår for sine vedtak med sikte på å etablere representasjonsordninger som i størst mulig grad sikrer de ansattes medbestemmelsesrett som er i samsvar med det formål loven skal tilgodese. Dersom vilkårene ikke oppfylles eller forholdene endrer seg, kan nemnda av eget tiltak ta vedtaket opp til ny vurdering.

Nemndas vedtak om konsernordninger gjelder for ubestemt tid med mindre nemnda i det enkelte tilfelle har fastsatt noe annet.

Konsernet (gruppen), lokale fagforeninger som omfatter to tredjedeler av de ansatte eller et flertall av de ansatte kan hver for seg søke nemnda om at et vedtak om konsernordning oppheves eller endres. Dersom nemnda endrer eller opphever vedtaket fastsetter den slike overgangsregler som det måtte være behov for.

Nemnda kan innkalle representanter for konsernets (gruppens) ledelse og de ansatte til møte om framgangsmåten og opplegget for de ansattes representasjon.

§ 7. Opphør av ordningen med bedriftsforsamling og styrerepresentasjon

Styret kan treffe vedtak om at de ansattes rett til styrerepresentasjon skal opphøre dersom selskapet har 30 ansatte eller færre.

De ansattes styrerepresentasjon opphører i tilfelle først når funksjonstiden for de medlemmer og observatører de ansatte har valgt, løper ut.

Styret kan treffe vedtak om at de ansattes rett til representasjon etter aksjeloven § 6-4 andre ledd eller allmennaksjeloven § 6-4 andre ledd skal opphøre dersom selskapet har 50 ansatte eller færre.

De ansattes styrerepresentasjon etter aksjeloven § 6-4 andre ledd eller allmennaksjeloven § 6-4 andre ledd opphører i tilfelle først når funksjonstiden for de styremedlemmer de ansatte har valgt, løper ut. Representasjon etter aksjeloven § 6-4 første ledd eller allmennaksjeloven § 6-4 første ledd etableres samtidig med opphør av representasjon etter aksjeloven § 6-4 andre ledd eller allmennaksjeloven § 6-4 andre ledd.

Bedriftsforsamlingen kan treffe vedtak om at ordningen med bedriftsforsamling skal opphøre dersom selskapet har 200 ansatte eller færre.

Ordningen med bedriftsforsamling opphører i tilfelle først når funksjonstiden for de bedriftsforsamlingsmedlemmer de ansatte har valgt, løper ut.

I selskap hvor det er etablert bedriftsforsamling og inngått avtale om å avvikle denne, opphører ordningen med bedriftsforsamling først når funksjonstiden for de bedriftsforsamlingsmedlemmer de ansatte har valgt, løper ut. Dog ikke før det er foretatt valg av ansattes styremedlemmer etter aksjeloven § 6-4 tredje ledd eller allmennaksjeloven § 6-4 tredje ledd.

I selskap hvor det er inngått avtale om ikke å etablere bedriftsforsamling, kan styret treffe vedtak om

at ordningen med utvidet representasjon i styret etter aksjeloven § 6-4 tredje ledd eller allmennaksjeloven § 6-4 tredje ledd skal opphøre dersom selskapet har 200 ansatte eller færre. Den utvidede representasjon de ansatte har i styret opphører i tilfelle først når funksjonstiden for de representanter de ansatte har valgt, løper ut.

I de tilfelle et selskap bare på usikker eller midlertidig basis har det antall ansatte som nevnt i første, tredje, femte eller åttende ledd, kan et flertall av de ansatte eller lokal fagforening søke den nemnd som nevnt i § 40 om midlertidig opprettholdelse av styrerepresentasjonen for de ansatte eller bedriftsforsamlingen, jf § 5. Ved vurdering om unntak skal gis, kan det bl.a. legges vekt på en kvartalsvis gjennomsnittsberegning av antall ansatte over en periode på ett år.

Kap II. Regler for de ansattes krav om styrerepresentasjon og valg av medlemmer til selskapets styre

§ 8. De ansattes krav om styrerepresentasjon

Krav om styrerepresentasjon fra de ansatte etter aksjelovens § 6-4 første og andre ledd og allmennaksjeloven § 6-4 første og andre ledd, må rettes skriftlig til selskapets styre. Kravet må være underskrevet av mer enn halvparten av dem som er ansatt i selskapet på det tidspunkt styret mottar kravet.

De ansatte kan også ved avstemning gi uttrykk for kravet om styrerepresentasjon. Alle ansatte må gis anledning til å stemme. For at de ansattes styrerepresentasjon skal kunne kreves gjennomført, må et flertall av det samlede antall ansatte ha stemt for kravet.

Avstemning arrangeres av bedriftsutvalget. Resultatet skal føres inn i en protokoll som undertegnes av en representant for selskapet og en representant for de ansatte.

Dersom bedriftsutvalget ikke finnes, kan avstemning arrangeres av en enkelt lokal fagforening eller av flere lokale fagforeninger i fellesskap. Selskapet skal ha anledning til å delta i avviklingen av avstemningen. Resultatet skal føres inn i en protokoll som undertegnes av en representant for fagforeningen og av selskapets representant.

De som har arrangert avstemningen, sørger for at resultatet blir gjort kjent for selskapets ledelse og ansatte.

§ 9. Alminnelige regler om valget

Medlemmer og observatører til styret velges direkte av og blant dem som er ansatt i selskapet.

Valget skal være hemmelig og skriftlig.

Den nemnd som er nevnt i § 40 kan etter søknad gi unntak fra de krav som stilles til skriftlighet i forbindelse med gjennomføringen av valg i dette kapittel.

Valget skal foregå som flertallsvalg, jf § 13.

Dersom minst 1/5 av dem som har stemmerett eller fagforeninger som omfatter minst 1/5 av de stemmeberettigede skriftlig krever det senest seks uker før valgdagen, skal valget foregå som forholdstallsvalg, jf § 14.

§ 10. Stemmerett

Alle som på valgdagen er ansatt i selskapet har stemmerett.

Ansatte som arbeider i hovedstilling, jf. § 1 bokstav b), tilkommer en hel stemme. Deltidsansatte, jf. §

1 bokstav c) tilkommer en halv stemme. Dersom valgresultatet åpenbart avslører hvordan en deltidsansatt har stemt, skal valgstyret avrunde valgresultatet opp til nærmeste hele stemme.

Daglig leder som er styremedlem på aksjonærenes vegne, og ansatte som eier mer enn 10 prosent av aksjekapitalen i selskapet, har ikke stemmerett.

0 Endret ved forskrifter 6 juli 2001 nr. 767, 16 des 2005 nr. 1571 (i kraft 1 jan 2006).

§ 11. Valgbarhet

For å kunne velges som medlem og observatør av selskapets styre, må vedkommende være myndig og ikke i konkursskarantene etter lov om gjeldsforhandling og konkurs §§ 142 og 143. I selskap som eier norsk skip kan vedkommende heller ikke uten tilslutning fra alle aksjeeiere velges hvis deltakelse i styret vil medføre at skipet ikke lenger er norsk. Den som velges må være ansatt i selskapet på valgdagen.

Vedkommende kan ikke ha verv som ansattrepresentant i flere selskapers styrende organer samtidig. Dette gjelder likevel ikke verv i flere styrende organer innenfor samme konsern.

De som ikke har stemmerett etter § 10, tredje ledd, er heller ikke valgbare.

0 Endret ved forskrifter 6 juli 2001 nr. 767, 16 des 2005 nr. 1571 (i kraft 1 jan 2006).

§ 12. Valgstyre

Valget ledes av et valgstyre. Valgstyret skal bestå av minst tre personer med stemmerett, hvorav en leder og en nestleder. De ansatte og selskapets ledelse skal ha minst en representant hver i valgstyret.

Når styrerepresentasjon for de ansatte er etablert, oppnevnes valgstyret av selskapets styre. Dersom slik representasjon ikke er etablert, skal valgstyret oppnevnes av bedriftsutvalget. Dersom det ikke er opprettet bedriftsutvalg, skal valgstyret oppnevnes av selskapets daglige leder eller den vedkommende gir fullmakt sammen med de ansattes tillitsvalgte.

Dersom valgstyret må oppnevnes gjennom avstemning, er det bare de ansattes representanter i de organer som er nevnt i foregående ledd, som har stemmerett. Selskapets ledelse skal dog ha anledning til å oppnevne en representant i valgstyret.

Medlemmer i valgstyret som ikke kan eller ønsker å fungere lenger, skal erstattes snarest.

Valgstyret skal fastsette datoen for valget og kunngjøre denne med en frist på to måneder. Valgstyret skal sørge for at det samtidig med kunngjøringen foreligger en liste over de ansatte.

Valgstyret skal kunngjøre fristen og vilkårene for å kreve at valget skal gjennomføres i valgkretser jf § 15 og fristen og vilkårene for å kreve forholdstallsvalg jf § 9.

Dersom valget skal gjennomføres i valgkretser, skal valgstyret umiddelbart etter at krav om dette er fremsatt kunngjøre liste over stemmeberettigede og valgbare i hver valgkrets.

Valgstyret skal fastsette og kunngjøre frist for å fremsette krav om forholdstallsvalg i valgkretsene, jf § 9. Fristen kan ikke settes kortere enn en uke etter kunngjøringen.

Valgstyret skal senest fire uker før valgdagen kunngjøre om valget skal foregå som flertallsvalg eller forholdstallsvalg og samtidig oppfordre dem som har forslagsrett til å sende forslag på styremedlemmer, observatører og vararepresentanter. Forslag må være innlevert til valgstyret senest tre uker før valgdagen.

Valgstyret avgjør om de innkomne forslag er overensstemmende med loven og disse forskrifter og undersøker om de foreslåtte kandidater er villige til å motta valg. Avgjørelsen meddeles uten opphold til forslagsstillerne som må rette eventuelle mangler straks. De godkjente forslag skal kunngjøres senest syv

dager før valgdagen.

Dersom valgstyret finner at et valg av tekniske grunner bør deles opp i avstemninger på forskjellige steder, eller til forskjellige tider, kan det etableres særskilt stemmestyre i den utstrekning det er hensiktsmessig. Dersom valget skal gjennomføres i valgkretser, kan det etableres stemmestyre i hver valgkrets. Stemmestyrene oppnevnes av valgstyret blant dem som har stemmerett.

Valgstyret kan beslutte at avstemning skal skje ved postforsendelse. Den enkelte velger skal i tilfelle tilstiles samtlige stemmesedler og øvrig nødvendig valgmateriell. Velgeren skal returnere sin stemmeseddel i nøytral konvolutt, innlagt i navnet konvolutt til valgstyret.

Nødvendige retningslinjer for gjennomføringen av valget utarbeides av valgstyret, herunder eventuelle retningslinjer om forhåndsavstemning.

Valgstyret kan fastsette kortere frister for gjennomføring av valget dersom en eller flere fagforeninger som omfatter to tredjedeler av de ansatte eller et flertall av de ansatte og ledelsen er enig om dette. Frist for innlevering av forslag på kandidater kan ikke settes kortere enn to uker før valgdagen. Godkjente forslag skal kunngjøres senest en uke før valgdagen.

0 Endret ved forskrift 16 des 2005 nr. 1571 (i kraft 1 jan 2006).

§ 13. *Flertallsvalg*

Dersom valget skal foregå som flertallsvalg, har enhver som har stemmerett, forslagsrett. Forslagsrett har også lokal fagforening.

Et forslag kan inneholde inntil det antall styremedlemmer, observatører og vararepresentanter som skal velges. Forslaget skal fremsettes skriftlig og det skal gå fram av forslaget hvem som er forslagsstiller. Forslag må inneholde tydelig betegnelse av kandidatene ved for- og etternavn og opplysning om hvor i selskapet kandidaten arbeider. Dersom det i selskapet er mer enn en tredjedel kvinnelige ansatte, bør det være foreslått minst en kvinnelig kandidat.

Når de ansatte i allmennaksjeselskaper, statsaksjeselskaper, statsallmennaksjeselskaper og kommunalt kontrollerte aksjeselskaper skal velge to eller flere styrerepresentanter, skal et forslag alltid inneholde minst en kandidat av hvert kjønn. Det samme gjelder aksjeselskaper som er heleide datterselskaper av statsaksjeselskap, statsallmennaksjeselskap, statsforetak eller kommunalt kontrollerte aksjeselskap. Annet ledd fjerde punktum gjelder ikke.

Valgstyret skal senest syv dager før valgdagen utarbeide og kunngjøre en liste over dem som er foreslått, i alfabetisk rekkefølge. Av listen skal det gå fram hvem som er forslagsstiller til den enkelte kandidat.

Valgstyret skal utarbeide stemmesedler. På stemmesedlene skal valgstyret, når det er praktisk mulig, føre opp de foreslåtte kandidaters navn i alfabetisk rekkefølge med opplysning om hvor i selskapet den enkelte arbeider og hvem som er forslagsstiller. Valgstyret skal informere velgerne om hvordan de skal gå fram for å markere på stemmeseddelen hvem de stemmer på. Stemmesedlene skal inneholde opplysninger om hva som kan føre til at en stemmeseddel blir forkastet som ugyldig.

Det skal avgis stemme på inntil det antall styremedlemmer, observatører og vararepresentanter som skal velges. Det kan bare stemmes på kandidater som er foreslått. Kumulasjon er ikke tillatt. Er kumulasjon foretatt, eller det er ført opp andre navn enn dem som er foreslått, eller er det for øvrig foretatt oppføringer eller rettelser, skal disse settes ut av betraktning ved opptelling av stemmene.

Dersom det er avgitt stemme på flere foreslåtte kandidater enn det antall som skal velges, skal stemmeseddelen forkastes som ugyldig.

De som har fått flest stemmer, er valgt til medlemmer inntil det antall som skal velges. I de tilfeller det skal velges observatør er de som følger etter medlemmene i stemmetall valgt til observatør inntil det antall som skal velges. De som følger etter medlem og observatør i stemmetall er valgt til vararepresentanter i den rekkefølge stemmetallene tilsier. I de tilfeller det bare skal velges medlemmer er vararepresentantene valgt i den rekkefølge stemmetallene tilsier etter det antall medlemmer som skal velges. Første vararepresentant blir den som har fått flest stemmer etter siste styremedlem. Annen vararepresentant blir den som kommer dernest i stemmetall osv, jf § 18.

Dersom fremgangsmåten beskrevet i åttende ledd fører til at et av kjønnene ikke blir representert i et allmennaksjeselskap, statsaksjeselskap, statsallmennaksjeselskap eller kommunalt kontrollerte aksjeselskap hvor det skal velges to eller flere representanter, rykker nærmeste kandidat på listen fra det underrepresenterte kjønn opp i det omfang som er nødvendig for å sikre slik representasjon. Første punktum gjelder også for aksjeselskaper som er heleide datterselskaper av statsaksjeselskap, statsallmennaksjeselskap, statsforetak eller kommunalt kontrollerte aksjeselskap. Det tilsvarende gjelder for varamedlemmer.

Ved stemmelikhet avgjøres valget ved loddtrekning.

Tredje og åttende¹ ledd gjelder ikke dersom et av kjønnene utgjør mindre enn 20 prosent av samlet antall ansatte i selskapet på det tidspunkt valget skjer.

0 Endret ved forskrift 16 des 2005 nr. 1571 (i kraft 1 jan 2006 og 15 jan 2006 jf. forskrift 12 jan 2006 nr. 27, nytt åttende ledd skal være nytt niende ledd), 18 des 2009 nr. 1638 (i kraft 1 jan 2010).

1 Skal være niende ledd, Lovdatas anm.

§ 14. *Forholdstallsvalg*

Foregår valget som forholdstallsvalg, gjelder følgende regler om gjennomføringen av valget:

Forslag må være undertegnet av minst 6 personer med stemmerett.

Forslagsrett har også lokal fagforening.

Forslaget må fremmes i form av en liste som inneholder like mange navn som det antall styremedlemmer, observatører og vararepresentanter som skal velges. Navnene føres opp i den rekkefølge de foreslås valgt.

Forslagene må inneholde tydelig betegnelse av kandidatene ved for- og etternavn og opplysning om hvor i selskapet kandidatene arbeider. Dersom det i selskapet er mer enn en tredjedel kvinnelige ansatte, bør det på den enkelte liste være foreslått minst en kvinnelig kandidat.

Når de ansatte i allmennaksjeselskaper, statsaksjeselskaper, statsallmennaksjeselskaper og kommunalt kontrollerte aksjeselskaper skal velge to eller flere styrerepresentanter, skal et forslag til liste alltid inneholde minst en kandidat av hvert kjønn. Det samme gjelder for varamedlemmer. Første og annet punktum omfatter også aksjeselskaper som er heleide datterselskaper av statsaksjeselskap, statsallmennaksjeselskap, statsforetak eller kommunalt kontrollerte aksjeselskap. Annet ledd fjerde punktum gjelder ikke.

Valgstyret utarbeider stemmesedler i samsvar med de godkjente forslag.

Den som har stemmerett kan bare stemme på ett av de godkjente forslag. Det er ikke anledning til å foreta kumulasjon eller andre endringer, tilføyelser eller strykninger på stemmesedlene. Slike endrede eller merkede stemmesedler skal kjennes ugyldige.

Styrevervene skal fordeles på listene i forhold til det antall stemmer hver liste har oppnådd, på følgende måte:

Man fører opp de kvotienter som fremkommer når hver listes stemmetall etter hvert deles med 1,4 – 3 – 5 – 7 osv inntil hvert stemmetall er delt et antall ganger som svarer til det største antall styremedlemmer og observatører listen kan ventes å få. Den første medlemsplass tilfaller den liste som har den største kvotient. Neste plass tilfaller den liste som har den nest største kvotient osv. I de tilfeller det skal velges observatører, tilfaller den første observatørplass den liste som har størst kvotient etter antall medlemmer er valgt. Hvis flere lister har samme kvotient, avgjøres det ved loddtrekning hvilken liste vervet skal tilfalle.

Kandidatene velges i den rekkefølge de er ført opp på listene.

Dersom det bare fremkommer ett forslag til liste, er de som er foreslått på denne listen valgt i den rekkefølge de er foreslått.

Dersom fremgangsmåten beskrevet i niende og tiende ledd fører til at et av kjønnene ikke er representert i et allmennaksjeselskap, statsaksjeselskap, statsallmennaksjeselskap eller kommunalt kontrollerte aksjeselskap hvor det skal velges to eller flere representanter, rykker nærmeste kandidat på listen fra det underrepresenterte kjønn opp i det omfang som er nødvendig for å sikre slik representasjon. Dersom kandidatene er valgt inn fra forskjellige lister, foretas opprykk av det underrepresenterte kjønn som nevnt i første punktum på listen som fikk færrest stemmer ved valget. Første og annet punktum gjelder også for aksjeselskaper som er heleide datterselskaper av statsaksjeselskap, statsallmennaksjeselskap, statsforetak eller kommunalt kontrollerte aksjeselskap.

Sjette og ellefte¹ ledd gjelder ikke dersom et av kjønnene utgjør mindre enn 20 prosent av samlet antall ansatte i selskapet på det tidspunkt valget skjer.

0 Endret ved forskrift 16 des 2005 nr. 1571 (i kraft 1 jan 2006 og 15 jan 2006 jf. forskrift 12 jan 2006 nr. 27, nye ellefte og tolvte ledd skal være nye trettende og fjortende ledd), 18 des 2009 nr. 1638 (i kraft 1 jan 2010, endringer angitt til fjerde og ellefte ledd utført i sjette og trettende ledd).

1 Skal være trettende ledd, Lovdatas anm.

§ 15. Valgkrets

Dersom en eller flere lokale fagforeninger som omfatter to tredjedeler av de ansatte eller et flertall av de ansatte skriftlig krever det senest syv uker før valgdagen, skal valget foregå i valgkretser.

Selskapet kan deles inn i like mange valgkretser som det skal velges medlemmer og observatører. Alle ansatte skal høre til en valgkrets.

Valget skal foregå som flertallsvalg av og blant de ansatte i hver valgkrets. Dersom det skal velges flere kandidater i en krets, kan valget gjennomføres som forholdstallsvalg, jf § 9.

De ansatte har bare stemmerett og er bare valgbare i den valgkrets de tilhører. I tvilstilfelle avgjør valgstyret hvilken valgkrets en ansatt tilhører.

Dersom et styremedlem eller en observatør slutter å ha sitt arbeidssted i den del av virksomheten som tilhører den valgkrets han/hun er valgt fra, opphører vervet. For øvrig gjelder de alminnelige reglene for gjennomføring av valget.

Dersom det i et allmennaksjeselskap, statsaksjeselskap, statsallmennaksjeselskap eller kommunalt kontrollert aksjeselskap skal velges to eller flere representanter og valget skal gjennomføres i valgkretser, gjelder følgende ordning dersom resultatet av valget innebærer at det ikke er valgt representanter av begge kjønn til styrene: Den kandidat (liste) som fikk lavest oppslutning målt i antall stemmer i forhold til antallet stemmeberettigete i den enkelte valgkrets erstattes av nærmeste kandidat på listen fra det underrepresenterte kjønn i det omfang som er nødvendig for å sikre korrekt representasjon. Det samme gjelder for varamedlemmene. Første og annet punktum gjelder også for aksjeselskaper som er heleide datterselskaper av statsaksjeselskap, statsallmennaksjeselskap, statsforetak eller kommunalt kontrollerte

aksjeselskap. Første, annet og tredje punktum gjelder ikke dersom et av kjønnene utgjør mindre enn 20 prosent av samlet antall ansatte i selskapet på det tidspunkt valget skjer.

0 Endret ved forskrift 16 des 2005 nr. 1571 (i kraft 1 jan 2006 og 15 jan 2006 jf. forskrift 12 jan 2006 nr. 27), 18 des 2009 nr. 1638 (i kraft 1 jan 2010).

§ 16. Resultatet av valget

Resultatet av valget føres inn i en valgprotokoll og underskrives av valgstyret. Resultatet meddeles omgående selskapets ledelse ved oversendelse av valgprotokollen. Protokollen oppbevares av selskapet. De ansatte orienteres om utfallet av valget ved oppslag og ved at gjenpart av valgprotokollen oversendes de lokale fagforeninger.

§ 17. Funksjonstid, møteplikt mv

Valg skal finne sted hvert annet år. Valgperioden er to år. Funksjonstiden regnes fra valget og opphører ved avslutningen av den ordinære generalforsamling i det år funksjonstiden utløper. Dersom de ansatte ikke har valgt nye representanter på dette tidspunkt fungerer de sittende styremedlemmer, observatører og vararepresentanter inntil nye er valgt. Gjenvalg kan finne sted.

Dersom et styremedlem eller observatør valgt av de ansatte slutter i selskapet, opphører vervet.

Medlem av styret og observatør har møteplikt med mindre vedkommende har lovlig forfall.

Når særlige forhold foreligger, har et styremedlem, en observatør eller en vararepresentant rett til å tre tilbake før funksjonstiden er ute. Om tilbaketreden skal gis rimelig forhåndsvarsel til styret og dem som foreslo vedkommende valgt.

Dersom det foretas suppleringsvalg, fungerer de nyvalgte resten av valgperioden.

§ 18. Vararepresentanter

Ved flertallsvalg skal det velges så mange vararepresentanter som det velges medlemmer og observatører, med tillegg av to. Ved forholdstallsvalg skal hver liste tildeles så mange vararepresentanter som den er tildelt medlemmer og observatører, med tillegg av to. Dersom valget er gjennomført i valgkretser skal det i hver krets velges like mange vararepresentanter som det er valgt medlemmer og observatører med tillegg av to.

I allmennaksjeselskaper, statsaksjeselskaper, statsallmennaksjeselskaper og kommunalt kontrollerte aksjeselskaper, samt aksjeselskaper som er heleide datterselskaper av statsaksjeselskap, statsallmennaksjeselskap, statsforetak eller kommunalt kontrollerte aksjeselskap skal det velges vararepresentanter av begge kjønn.

Vararepresentantene skal innkalles i den rekkefølge de er valgt. Dersom det har vært forholdstallsvalg, skal vararepresentantene innkalles fra den samme liste som det styremedlem eller den observatør vedkommende skal erstatte. I de tilfeller det er valgt observatør, skal observatøren rykke opp på medlems plass og første vararepresentant skal innkalles som observatør.

For vararepresentanter gjelder ellers de regler som er gitt for styremedlemmer.

Annet ledd gjelder ikke dersom et av kjønnene utgjør mindre enn 20 prosent av samlet antall ansatte i selskapet på det tidspunkt valget skjer.

0 Endret ved forskrift 16 des 2005 nr. 1571 (i kraft 1 jan 2006 og 15 jan 2006 jf. forskrift 12 jan 2006 nr. 27), 18 des 2009 nr. 1638 (i kraft 1 jan 2010).

§ 19. Suppleringsvalg

Styret kan vedta at det skal holdes valg på medlemmer, observatører og vararepresentanter i valgperioden, jf § 17 første ledd, når dette er nødvendig for å opprettholde de ansattes representasjon i styret.

Suppleringsvalg skal foretas for å fylle de representantplasser som er igjen når opprykksordningen i § 18 er fulgt.

Valget ledes av det valgstyre som fungerte ved siste ordinære valg. Valgstyret avgjør om valget skal foregå som flertallsvalg eller forholdstallsvalg.

Valgstyret kan fastsette kortere frister enn de som er gitt i § 12, dog ikke kortere enn hva som fremgår av § 12 siste ledd.

§ 20. *Utgifter ved valget*

Selskapet holder lokaler for valgmøtet og alt nødvendig materiell i forbindelse med valget.

Kap III. Valg av medlemmer til bedriftsforsamlingen

§ 21. *Generalforsamlingens valg av medlemmer til bedriftsforsamlingen*

I selskaper som skal opprette bedriftsforsamling, skal det senest i den første ordinære generalforsamling etter at aksjelovens og disse forskrifters vilkår foreligger, fastsettes antall medlemmer i bedriftsforsamlingen. I samme generalforsamling velger aksjonærene sine medlemmer og eventuelle vararepresentanter til bedriftsforsamlingen, hvorav ett medlem utpekes til å innkalle til det første møtet i bedriftsforsamlingen.

Ved senere valg til bedriftsforsamling skal aksjonærene i den siste ordinære generalforsamling ved utløpet av funksjonstiden for de medlemmer de ansatte har valgt til bedriftsforsamlingen, fastsette antall medlemmer i bedriftsforsamlingen og velge sine medlemmer og eventuelle vararepresentanter til denne, hvorav ett medlem utpekes til å innkalle til det første møte i bedriftsforsamlingen.

Dersom det er tatt initiativ til å inngå avtale om ikke å opprette bedriftsforsamling, jf § 38 eller slik avtale ikke er kommet i stand pga uenighet mellom partene og søknad om unntak fra aksjelovens § 6-35 første ledd eller allmennaksjeloven § 6-35 første ledd er sendt den nemnd som er omtalt i § 40, kan generalforsamlingens vedtak og valg i henhold til denne paragraf foretas med forbehold eller utsettes. Har slik utsettelse funnet sted, og slik avtale ikke inngås med de ansatte eller selskapet ikke fritas fra plikten til å opprette bedriftsforsamling, må ekstraordinær generalforsamling innkalles dersom nemnda ikke bestemmer noe annet.

§ 22. *Observatører til bedriftsforsamlingen*

En eller flere lokale fagforeninger som omfatter to tredjedeler av de ansatte eller et flertall av de ansatte kan beslutte at det skal velges observatører til bedriftsforsamlingen. Det kan velges inntil halvparten så mange observatører som de ansatte har medlemmer i bedriftsforsamlingen. Beslutning om hvor mange observatører som skal velges må meddeles valgstyret senest seks uker før valgdagen.

§ 23. *Frist for ansattes valg*

Valget bør avholdes slik at de ansattes representanter kan tre inn i bedriftsforsamlingen så snart som mulig etter den ordinære generalforsamling.

Valgstyret, jf § 28, skal under enhver omstendighet etableres senest 14 dager etter denne generalforsamling.

Valg av medlemmer til bedriftsforsamlingen skal finne sted senest tre måneder etter denne

generalforsamling.

§ 24. Alminnelige regler om valget

De ansatte velger medlemmer og observatører til bedriftsforsamlingen direkte av og blant dem som er ansatt i selskapet.

Valget skal være hemmelig og skriftlig.

Den nemnd som er nevnt i § 40 kan etter søknad gi unntak fra de krav som stilles til skriftlighet i forbindelse med gjennomføringen av valg i dette kapittel.

Valget skal foregå som flertallsvalg.

Dersom minst 1/5 eller minst 200 av dem som har stemmerett eller fagforeninger som omfatter minst 1/5 eller 200 av de stemmeberettigede skriftlig krever det senest seks uker før valgdagen, skal valget foregå som forholdstallsvalg.

§ 25. Stemmerett

Alle som på valgdagen er ansatt i selskapet har stemmerett.

Ansatte som arbeider i hovedstilling, jf. § 1 bokstav b), tilkommer en hel stemme. Deltidsansatte, jf. § 1 bokstav c) tilkommer en halv stemme. Dersom valgresultatet åpenbart avslører hvordan en deltidsansatt har stemt, skal valgstyret avrunde valgresultatet opp til nærmeste hele stemme.

Daglig leder som er medlem av styret på aksjonærenes vegne og ansatte som eier mer enn 10 prosent av aksjekapitalen i selskapet har ikke stemmerett.

0 Endret ved forskrifter 6 juli 2001 nr. 767, 16 des 2005 nr. 1571 (i kraft 1 jan 2006).

§ 26. Valgbarhet

For å kunne velges som medlem eller observatør av bedriftsforsamlingen, må vedkommende tilfredsstille de krav som følger av aksjelovens § 6-35 første ledd annet punktum, jf allmennaksjeloven § 6-36, eller som følger av allmennaksjeloven § 6-36. Den som velges må være ansatt i selskapet på valgdagen.

Vedkommende kan ikke ha verv som ansattrepresentant i flere selskapers styrende organer samtidig. Dette gjelder likevel ikke verv i flere styrende organer innenfor samme konsern.

De som ikke har stemmerett etter § 25 tredje ledd, er heller ikke valgbare.

0 Endret ved forskrifter 6 juli 2001 nr. 767, 16 des 2005 nr. 1571 (i kraft 1 jan 2006).

§ 27. Valgstyre

Valget ledes av et valgstyre. Valgstyret skal bestå av minst tre personer med stemmerett, hvorav en leder og en nestleder. De ansatte og selskapets ledelse skal ha minst en representant hver i valgstyret.

Når bedriftsforsamling er etablert, oppnevnes valgstyret av selskapets styre. Dersom slik representasjon ikke er etablert, skal valgstyret oppnevnes av bedriftsutvalget eller hvis bedriftsutvalg ikke finnes, av selskapets daglige leder eller den vedkommende gir fullmakt sammen med de ansattes tillitsvalgte.

Dersom valgstyret må oppnevnes gjennom avstemning, er det bare de ansattes representanter i de organer som er nevnt i foregående ledd, som har stemmerett. Selskapets ledelse skal dog ha anledning til å

oppnevne en representant i valgstyret.

Medlemmer av valgstyret som ikke kan eller ønsker å fungere lenger, skal erstattes snarest.

Valgstyret skal fastsette datoen for valget og kunngjøre denne med en frist på to måneder. Valgstyret skal sørge for at det samtidig med kunngjøringen foreligger en liste over dem som har stemmerett. Listen skal være tilgjengelig for samtlige ansatte i selskapet.

Valgstyret skal kunngjøre fristen og vilkårene for å kreve at valget skal gjennomføres i valgkretser jf § 30 og fristen og vilkårene for å kreve forholdstallsvalg jf § 24.

Dersom valget skal gjennomføres i valgkretser, skal valgstyret umiddelbart etter at krav om dette er fremsatt kunngjøre liste over stemmeberettigede og valgbare i hver valgkrets. Valgstyret skal fastsette og kunngjøre frist for å fremsette krav om forholdstallsvalg i valgkretsene, jf § 24. Fristen kan ikke settes kortere enn en uke etter kunngjøringen.

Valgstyret skal senest fire uker før valgdagen kunngjøre om valget skal foregå som flertallsvalg eller forholdstallsvalg og samtidig oppfordre dem som har forslagsrett til å sende forslag på bedriftsforsamlingsmedlemmer, observatører og vararepresentanter. Forslag må være innlevert til valgstyret senest tre uker før valgdagen.

Valgstyret avgjør om de innkomne forslag er overensstemmende med loven og disse forskrifter og undersøker om de foreslåtte kandidater er villige til å motta valg. Avgjørelsen meddeles uten opphold til forslagsstillerne som må rette eventuelle mangler straks. De godkjente forslag skal kunngjøres senest syv dager før valgdagen.

Dersom valgstyret finner at et valg av tekniske grunner bør deles opp i avstemninger på forskjellige steder, eller til forskjellige tider, kan det etableres særskilt stemmestyre i den utstrekning det er hensiktsmessig. Dersom valget skal gjennomføres i valgkretser, kan det etableres stemmestyre i hver valgkrets. Stemmestyrene oppnevnes av valgstyret blant dem som har stemmerett.

Valgstyret kan beslutte at avstemning skal skje ved postforsendelse. Den enkelte velger skal i tilfelle tilstiles samtlige stemmesedler og øvrig nødvendig valgmateriell. Velgeren skal returnere sin stemmeseddel i nøytral konvolutt, innlagt i navnet konvolutt til valgstyret.

Nødvendige retningslinjer for gjennomføringen av valget utarbeides av valgstyret, herunder eventuelle retningslinjer om forhåndsavstemning.

Valgstyret kan fastsette kortere frister for gjennomføring av valget dersom fagforeninger som omfatter to tredjedeler av de ansatte eller et flertall av de ansatte og ledelsen er enige om dette. Frist for innlevering av forslag på kandidater kan ikke settes kortere enn to uker før valgdagen. Godkjente forslag skal kunngjøres senest en uke før valgdagen.

§ 28. Flertallsvalg

Dersom valget skal foregå som flertallsvalg, har enhver som har stemmerett, forslagsrett. Forslagsrett har også lokal fagforening.

Et forslag kan inneholde inntil det antall medlemmer, observatører og vararepresentanter som skal velges. Forslaget skal fremsettes skriftlig og det skal gå fram av forslaget hvem som er forslagsstiller. Forslag må inneholde tydelig betegnelse av kandidatene ved for- og etternavn og opplysning om hvor i selskapet kandidaten arbeider. Dersom det i selskapet er mer enn en tredjedel kvinnelige ansatte, bør det være foreslått minst en kvinnelig kandidat.

Valgstyret skal senest syv dager før valgdagen utarbeide og kunngjøre en liste over dem som er foreslått, i alfabetisk rekkefølge. Av listen skal det gå fram hvem som er forslagsstiller til den enkelte

kandidat.

Valgstyret skal utarbeide stemmesedler. På stemmesedlene skal valgstyret, når det er praktisk mulig, føre opp de foreslåtte kandidaters navn i alfabetisk rekkefølge med opplysning om hvor i selskapet den enkelte arbeider og hvem som er forslagsstiller. Valgstyret skal informere velgerne om hvordan de skal gå fram for å markere på stemmeseddelen hvem de stemmer på. Stemmesedlene skal inneholde opplysninger om hva som kan føre til at en stemmeseddel blir forkastet som ugyldig.

Det skal avgis stemme på inntil det antall medlemmer, observatører og vararepresentanter som står for valg. Det kan bare stemmes på kandidater som er foreslått. Kumulasjon er ikke tillatt. Er kumulasjon foretatt, eller er det ført opp andre navn enn dem som er foreslått, eller er det for øvrig foretatt oppføringer eller rettelser, skal disse stemmesedlene settes ut av betraktning ved opptelling av stemmene.

Dersom det er avgitt stemme på flere foreslåtte kandidater enn det antall som skal velges, skal stemmeseddelen forkastes som ugyldig.

De som har fått flest stemmer, er valgt til medlem inntil det antall som skal velges. I de tilfeller det skal velges observatør er de som følger etter medlemmene i stemmetall valgt til observatør inntil det antall som skal velges. De som følger etter medlem og observatør i stemmetall er valgt til vararepresentanter i den rekkefølge stemmetallene tilsier. I de tilfeller det bare skal velges medlemmer er vararepresentanter valgt i den rekkefølge stemmetallene tilsier etter det antall medlemmer som skal velges. Første vararepresentant blir den som har fått flest stemmer etter siste styremedlem. Annen vararepresentant blir den som kommer dernest i stemmetall osv, jf § 33.

Ved stemmelikhet avgjøres valget ved loddtrekning.

§ 29. Forholdstallsvalg

Foregår valget som forholdstallsvalg, gjelder følgende regler om gjennomføringen av valget:

Forslag må være undertegnet av minst 25 personer med stemmerett.

Forslagsrett har også lokal fagforening.

Forslaget må fremmes i form av en liste som inneholder like mange navn som det antall medlemmer, observatører og vararepresentanter som skal velges. Navnene føres opp i den rekkefølge de foreslås valgt.

Forslagene må inneholde tydelig betegnelse av kandidatene ved for- og etternavn og de opplysninger om hvor i selskapet kandidatene arbeider. Dersom det i selskapet er mer enn en tredjedel kvinnelige ansatte, bør det på hver liste være foreslått minst en kvinnelig kandidat.

Valgstyret utarbeider stemmesedler i samsvar med de godkjente forslag.

Den som har stemmerett, kan stemme på ett av de godkjente forslag. Det er ikke anledning til å foreta kumulasjon eller andre endringer, tilføyelser eller strykninger på stemmesedlene. Slike endrede eller merkede stemmesedler skal kjennes ugyldige.

Vervene skal fordeles på listene i forhold til det antall stemmer hver liste har oppnådd, på følgende måte:

Man fører opp de kvotienter som fremkommer når hver listes stemmetall etter hvert deles med 1,4 – 3 – 5 – 7 osv inntil hvert stemmetall er delt i et antall ganger som svarer til det største antall medlemmer og observatører listen kan ventes å få. Den første medlemsplass tilfaller den liste som har den største kvotient. Neste plass tilfaller den liste som har den nest største kvotient osv. I de tilfeller det skal velges observatører, tilfaller den første observatørplass den liste som har størst kvotient etter antall medlemmer er valgt. Hvis flere lister har samme kvotient, avgjøres det ved loddtrekning hvilken liste vervet skal tilfalle.

Kandidatene velges i den rekkefølge de er ført opp på listene.

Dersom det bare fremkommer ett forslag til liste, er de som er foreslått på denne listen valgt i den rekkefølge de er foreslått.

§ 30. Valgkrets

Dersom en eller flere lokale fagforeninger som omfatter to tredjedeler av de ansatte eller et flertall av de ansatte skriftlig krever det senest syv uker før valgdagen, skal valget foregå i valgkretser.

Selskapet kan deles inn i like mange valgkretser som det skal velges medlemmer og observatører. Alle ansatte skal høre til en valgkrets.

Valget skal foregå som flertallsvalg av og blant de ansatte i hver valgkrets. Dersom det skal velges flere kandidater fra en krets, kan det settes krav om at valget skal gjennomføres som forholdstallsvalg, jf § 24.

De ansatte har bare stemmerett og er bare valgbare i den valgkrets de tilhører. I tvilstilfelle avgjør valgstyret hvilken valgkrets en ansatt tilhører.

Dersom et styremedlem eller en observatør slutter å ha sitt arbeidssted i den del av virksomheten som tilhører den valgkrets han/hun er valgt fra, opphører vervet. For øvrig gjelder de alminnelige reglene for gjennomføring av valget.

Dersom et bedriftsforsamlingsmedlem eller en observatør slutter å ha sitt arbeidssted i den del av virksomheten som tilhører den valgkrets han/hun er valgt fra, opphører vervet.

§ 31. Resultatet av valget

Resultatet av valget føres inn i en valgprotokoll og underskrives av valgstyret. Resultatet meddeles omgående selskapets ledelse ved oversendelse av valgprotokollen. Protokollen oppbevares av selskapet. De ansatte orienteres om utfallet av valget ved oppslag og ved at gjenpart av valgprotokollen oversendes de lokale fagforeninger.

§ 32. Funksjonstid, møteplikt mv

Valg skal finne sted hvert annet år. Valgperioden er to år. Funksjonstiden regnes fra valget og opphører ved avslutningen av den ordinære generalforsamling i det år funksjonstiden utløper. Dersom de ansatte ikke har valgt nye representanter på dette tidspunkt, fungerer de sittende medlemmer, observatører og vararepresentanter inntil nye er valgt. Gjenvalg kan finne sted.

Dersom et medlem valgt av de ansatte, slutter i selskapet, opphører vervet. Dersom et medlem eller observatør av bedriftsforsamlingen eller en vararepresentant blir valgt til medlem, observatør eller vararepresentant i styret, opphører vervet i bedriftsforsamlingen.

Medlem og observatør i bedriftsforsamlingen har møteplikt med mindre vedkommende har lovlig forfall.

Når særlige forhold foreligger, har medlem og observatør av bedriftsforsamlingen eller vararepresentant rett til å tre tilbake før funksjonstiden er ute. Om tilbaketreden skal gis rimelig forhåndsvarsel til selskapets styre og dem som foreslo vedkommende valgt.

Dersom det foretas suppleringsvalg, fungerer de nyvalgte resten av valgperioden.

§ 33. Vararepresentanter

Ved flertallsvalg skal det velges så mange vararepresentanter som det velges medlemmer og

observatører, med tillegg av to. Ved forholdstallsvalg skal hver liste tildeles så mange vararepresentanter som den er tildelt medlemmer og observatører med tillegg av to. Dersom valget er gjennomført i valgkretser skal det i hver krets velges like mange vararepresentanter som det er valgt medlemmer og observatører med tillegg av to.

Vararepresentantene skal innkalles i den rekkefølge de er valgt. Dersom det har vært forholdstallsvalg, skal vararepresentanten innkalles fra den samme liste som det medlem eller den observatør vedkommende skal erstatte. I de tilfeller det er valgt observatører, skal observatøren rykke opp på medlems plass og første vararepresentant skal innkalles som observatør.

For vararepresentanter gjelder ellers de regler som er gitt for medlemmer.

§ 34. Suppleringsvalg

Bedriftsforsamlingen kan vedta at det skal holdes valg på medlemmer, observatører og vararepresentanter i valgperioden, jf § 29 første ledd, når dette er nødvendig for å opprettholde de ansattes representasjon i bedriftsforsamlingen.

Suppleringsvalg skal foretas for å fylle de representantplasser som er igjen når opprykksordningen i § 33 er fulgt.

Valget ledes av det valgstyre som fungerte ved siste ordinære valg. Valgstyret avgjør om valget skal foregå som flertallsvalg eller forholdstallsvalg.

Valgstyret kan fastsette kortere frister enn de som er gitt i § 27, dog ikke kortere enn hva som fremgår av § 12 siste ledd.

§ 35. Utgifter ved valget

Selskapet holder lokaler for valgmøte og alt nødvendig materiell i forbindelse med valget.

Kap IV. Bedriftsforsamlingens valg av medlemmer til styret og avtale om å avvike bedriftsforsamlingen

§ 36. Bedriftsforsamlingens valg av medlemmer til styret

Medlemmene av bedriftsforsamlingen har forslagsrett ved valg av styremedlemmer.

Den som skal velges, må være myndig og ikke i konkurskarantene etter lov om gjeldsforhandling og konkurs §§ 142 og 143.

Bedriftsforsamlingens valg av medlemmer til styret skal, dersom 1/3 av medlemmene i bedriftsforsamlingen krever det, foregå som forholdstallsvalg. De ansattes representanter i bedriftsforsamlingen kan bare foreslå ansatte til styrevervet. En tredjedel av bedriftsforsamlingens medlemmer kan kreve at de ansatte skal være representert med inntil en tredjedel, men minst to, av styrets medlemmer med varamenn.

Det enkelte medlem kan bare stemme på en av listene. Det er ikke anledning til å gjøre endringer, tilføyelser eller strykninger på listene. Slike endrede eller merkede lister skal kjennes ugyldige.

Vervene fordeles på listene i forhold til det antall stemmer hver liste har oppnådd, på følgende måte:

Man fører opp de kvotienter som fremkommer når det antall stemmer hver liste har fått, etter hvert deles med 1,4 - 3 - 5 - 7 - 9 - 9,9 - 13 - 13,9 - 17 - 17,9. Den første medlemsplass tilfaller den liste som har den største kvotient. Neste plass tilfaller den liste som har den nest største kvotient osv. Dersom flere lister har samme kvotient, avgjøres det ved loddtrekning hvilken liste vervet skal tilfalle.

Kandidatene velges i den rekkefølge de er ført opp på listene.

De som har foreslått styremedlemmer kan kreve at deres liste skal tillegges så mange vararepresentanter som listen er tildelt styremedlemmer, med tillegg av to.

Halvparten av de medlemmene som er valgt av og blant de ansatte, kan kreve at styrets medlemmer velges av de aksjonærvalgte og de ansattevalgte gruppevis.

En tredjedel av bedriftsforsamlingens medlemmer kan kreve nyvalg av medlemmer til styret.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke for selskap der staten eier alle aksjene så langt det ikke er fastsatt i selskapets vedtekter at bedriftsforsamlingen skal velge medlemmene til styret.

Når det velges ansattes representanter til styret i allmennaksjeselskaper eller kommunalt kontrollerte aksjeselskaper som har opprettet bedriftsforsamling, skal begge kjønn være representert. Dersom det i vedtektene i statsaksjeselskaper og statsallmennaksjeselskaper er fastsatt at bedriftsforsamlingen skal velge medlemmene til styret, skal begge kjønn være representert når det skal velges to eller flere styremedlemmer blant de ansatte. Det samme gjelder for varamedlemmer. Første og annet punktum gjelder også for aksjeselskaper som er heleide datterselskaper av statsaksjeselskap, statsallmennaksjeselskap, statsforetak eller kommunalt kontrollerte aksjeselskap.

0 Endret ved forskrift 16 des 2005 nr. 1571 (i kraft 1 jan 2006 og 15 jan 2006 jf. forskrift 12 jan 2006 nr. 27), 18 des 2009 nr. 1638 (i kraft 1 jan 2010).

§ 37. Overgangsbestemmelser

Selskapets styre fortsetter å fungere inntil bedriftsforsamlingen har valgt styremedlemmer. Dog har generalforsamlingen adgang til å velge nye styremedlemmer med funksjonstid inntil bedriftsforsamlingen har foretatt valg av styremedlemmer.

Bedriftsforsamlingen skal så snart som mulig foreta valg av så mange styremedlemmer og vararepresentanter som står for valg, jf § 36 tiende ledd.

Dispensasjon gitt av Bedriftsdemokratineemnda før 31. desember 1988 om fritak fra plikten til å ha bedriftsforsamling, er ikke til hinder for at partene inngår avtale etter § 38.

§ 38. Avtale om å avvike eller ikke å opprette bedriftsforsamling

I selskaper som allerede har opprettet eller har plikt til å opprette bedriftsforsamling kan selskapet, en eller flere lokale fagforeninger som omfatter to tredjedeler av de ansatte eller et flertall av de ansatte meddele den annen part at man ønsker å inngå avtale om å avvike eller ikke å opprette bedriftsforsamling. Av meddelelsen skal det fremgå hvilke alternativ for økt styrerepresentasjon man ønsker.

Dersom selskapet fremsetter forslag om å inngå slik avtale, skal forslaget fremsettes overfor alle lokale fagforeninger. Dersom de lokale fagforeninger ikke omfatter to tredjedeler av de ansatte, skal selskapet fremlegge forslag om slik avtale og hvilke alternativ for økt styrerepresentasjon som er aktuelle, overfor alle de ansatte.

Når forslag er fremmet, skal den part som mottar henvendelsen innen fire uker meddele den annen part hvorvidt man ønsker å inngå avtale om at bedriftsforsamling skal avvikes eller ikke skal opprettes.

Dersom avtale skal inngås med de ansatte direkte må et flertall av de ansatte stemme for opprettelsen. Dersom et flertall av de ansatte har stemt for å inngå avtale, men det ikke er oppnådd flertall for ett av alternativene for økt styrerepresentasjon, skal det alternativ som har fått flest stemmer gjelde.

Selskapets avtale med lokale fagforeninger eller de ansatte må inngås med forbehold om

generalforsamlingens godkjennelse dersom generalforsamlingen ikke tidligere har godkjent en slik ordning.

Dersom en av partene ønsker å inngå avtale og det ikke oppnås enighet, kan søknad om unntak fra aksjelovens § 6-35 eller allmennaksjeloven § 6-35 sendes den nemnd som er omtalt i § 40, jf § 5. Dersom slik søknad ikke er sendt, må selskapet etablere bedriftsforsamling, jf § 21 siste ledd.

Dersom en av partene ønsker å avvikle den avtale som er fastsatt etter denne paragraf og i stedet etablere bedriftsforsamling, kan dette gjøres i god tid før funksjonstiden for de ansattes representanter går ut. Fristene i § 23 gjelder, dog skal de ansattes representanter i styret sitte fram til bedriftsforsamlingen har valgt nytt styre.

§ 39. *Avtalens innhold*

Avtale om å avvikle eller ikke å opprette bedriftsforsamling skal inneholde opplysninger om antall ansatte.

Dersom avtalen er inngått mellom ledelsen og en eller flere lokale fagforeninger som omfatter to tredjedeler av de ansatte, skal antall ansatte og antall medlemmer i fagforeningene på avtaletidspunktet gå fram av avtalen. Avtalen skal angi hvilken representasjon de ansatte skal ha i tillegg til den som følger av aksjelovens § 6-4 andre ledd eller allmennaksjeloven § 6-4 andre ledd.

Dersom avtalen er inngått mellom ledelsen og et flertall av de ansatte, skal det dokumenteres at et flertall av de ansatte har stemt for avtalen. Det skal også gå fram av avtalen hvor mange som stemte for hvilke av de to alternativene for økt styrerepresentasjon.

Avtalen skal referere vedtektenes og eventuelt generalforsamlingens fastsettelse av antall styremedlemmer.

I avtalen skal det fremgå at styret skal ha den endelige avgjørelsen i saker etter aksjeloven § 6-1 tredje ledd tredje punktum, § 6-2 tredje ledd annet punktum og § 6-35 første ledd annet punktum, jf allmennaksjeloven § 6-37 fjerde ledd, jf femte ledd, eller saker etter allmennaksjeloven § 6-1 annet ledd annet punktum, § 6-2 annet ledd tredje punktum og § 6-37 fjerde ledd, jf femte ledd. Avtalen skal også gi uttrykk for at styrets avgjørelse etter ovennevnte bestemmelser ikke kan overprøves eller endres av generalforsamlingen.

Kap V. Nemnd til å behandle søknader om unntak og tvister etter disse forskrifter mv

§ 40. *Nemndas oppnevning og sammensetning*

Kongen oppnevner en nemnd som består av syv medlemmer med personlige vararepresentanter. Nemndas medlemmer har en funksjonstid på tre år.

Lederen og to medlemmer med vararepresentanter skal være uavhengige av arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner. Lederen og ett av de to øvrige uavhengige medlemmer skal dessuten oppfylle de vilkår som er foreskrevet for høyesterettsdommere.

To medlemmer med vararepresentanter skal oppnevnes etter innstilling fra arbeidstakerorganisasjoner og to medlemmer med vararepresentanter etter innstilling fra arbeidsgiverorganisasjoner. Innstillingsrett har de organisasjoner som er nevnt i arbeidstvistloven av 5. mai 1927 nr. 1 § 11.

Nemnda kan vedta at myndighet etter § 41 og § 42 delegeres til et utvalg av nemndas medlemmer eller til nemndas leder.

§ 41. *Søknad om unntak*

Nemnda skal behandle søknader som er nevnt i aksjelovens § 6-5 og § 6-35 første ledd annet

punktum, jf allmennaksjeloven § 6-35 femte ledd og allmennaksjeloven § 6-5 og § 6-35 femte ledd samt søknader om unntak som er omtalt i forskriftenes § 5.

For nemndas saksbehandling etter denne paragraf gjelder forvaltningsloven av 10. februar 1967.

Nemndas vedtak etter denne paragraf kan ikke påklages. Dog kan Kongen av eget tiltak beslutte å ta et vedtak av nemnda opp til overprøving og i tilfelle omgjøring.

§ 42. Klager i samband med valg

Vedtak av valgstyret og det organ som arrangerer avstemning etter § 8 kan påklages til nemnda, dog kan vedtak om stemmerett og valgbarhet ikke påklages.

Klagerett har selskapet, lokal fagforening og den som har stemmerett. Klageren må ha rettslig klageinteresse i saken.

Fristen for klage er 14 dager fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet fram til den som har klagerett etter andre ledd, dog senest 14 dager etter valgdagen.

Klagen skal leveres til valgstyret som forbereder klagebehandlingen. Reglene i forvaltningslovens kap VI gjelder så langt de passer.

Nemndas vedtak etter denne paragraf kan ikke påklages.

§ 43. Voldgiftsavgjørelse av visse tvister

Tvister etter disse forskrifters § 1, § 2, § 3, § 4 og § 7 kan bringes inn for nemnda som voldgiftsrett, dersom tvisten ikke faller inn under reglene i § 42 første ledd.

Søksmålskompetanse har selskapet og lokal fagforening.

Gjelder tvisten etablering eller opphør av ordningen med styrerepresentasjon etter aksjelovens § 6-4 første og andre ledd eller allmennaksjeloven § 6-4 første og andre ledd, har også en gruppe med forslagsrett etter forskriftenes § 14 andre ledd, søksmålskompetanse. Gjelder tvisten etablering eller opphør av bedriftsforsamling, har likeledes en gruppe ansatte med forslagsrett etter § 29 andre ledd, søksmålskompetanse.

Selskapet må være part i tvisten som bringes inn for nemnda som voldgiftsrett.

Partene i den enkelte tvist må være enige om at nemnda som voldgiftsrett skal avgjøre tvisten.

Når tvisten bringes inn for nemnda, skal det vedlegges skriftlig voldgiftsavtale, jf. voldgiftsloven kapittel 3. Voldgiftsavtalen kan ikke inneholde særlige regler om nemndas saksbehandling, jf. voldgiftsloven § 21. For tvist som nemnda skal behandle etter denne paragraf, kan partene ikke avtale at nemnda skal ha en annen sammensetning enn fastsatt i § 40.

Partene kan ikke forbeholde seg å innanke nemndas avgjørelse for en ny voldgiftsrett etter reglene i voldgiftsloven § 2-2.

Nemndas vedtak skal alltid begrunnes.

For nemndas saksbehandling etter denne paragraf gjelder for øvrig reglene i voldgiftsloven.

0 Endret ved forskrift 20 des 2007 nr. 1672 (i kraft 1 jan 2008).

§ 44. Departementets adgang til å innhente uttalelse fra den nemnd som nevnt i § 40

Departementet kan forelegge for nemnda til uttalelse spørsmål i samband med aksjelovens og disse forskrifters bestemmelser om de ansattes rett til representasjon i aksjeselskapers styre og bedriftsforsamling.

§ 45. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft 1. januar 1999. Samtidig oppheves kgl. res. av 10. desember 1976 nr. 2.

Databasen sist oppdatert 15. nov 2011